

Počátky dějin Japonska

od kultury Džómon po starověký stát

- 1 Počátky osídlení
- 2 Mohylová kultura
- 3 Stát Jamato
- 4 Starověký byrokratický
centralizovaný stát

- literatura – 文献
- *Dějiny Japonska*, Reischauer, Craig, s 7-18
- *Dějiny Japonska*, Vasiljevová 22-77
- *Vějíř a meč*, Boháčková 23-56
- *A History of Japan, Second Ed.*, Conrad Totman, s 20-33, 38-60
- *The Cambridge History of Japan*, sv. 1

2. Mohylová kultura

- od 3C > významný pokrok >
 - v obdělávání půdy; výrobní technologie z kontin. (železo) jízda na koni, asi podmaňování značné části Jap.
- zcela bez písem. pramenů, proto „temno“
- od 4C expanze státeků, panovníci *ókimi* ; pokusy o expanzi na kontinent > **mohutné mohyly**, zbraně, závlah. systémy
 - rozšíření – pol. 3C až pol. 7C
 - rané 3-4C, vrcholné 5C, pozdní 6-7C
- od 6C spíš voj. neúspěchy, těžiště aktivit > přesun do zvládní administr. / byrokrat. opatření, psaní, vedení záznamů, vzdělání...

3. Stát Jamato

- mohyly v 3C v kraji Jamato a Kawači > politická integrace; sociální rozvoj, dědičnost + technolog. rozvoj
- zejm. použití Fe
- důležitá geografická poloha Kinai a SZ Kjúšú
- víme víc o stycích s kontin. – proud přistěhovalců
- proces přechodu k byrokrat. státu

technologie a politika

- v Kinaji stát s jasnou kontinuitou do budoucnosti..
 - pokrok v technologiích; používání Fe (zřejmě z Kaja)
 - keramika *sue*; tkaní; zpracování kovů + architektura
 - kor. přistěhovalci + technologické novinky (pece *kamado*)
- mocenský „pat“ mezi vládnoucím / ústředním rodem a těmi okolo
- *ókim* v čele svazku rodových území, rovnováha
- rozhodující mocenské upevnění
 - v 2. pol. 5C prosazení pokrevních vztahů při nástupnictví, *ókim*
 - od 6C systém mezi- i vnitro-rodové hierarchie – *udži seido*, funkce *kabane* - 姓
- rody *gózoku* > hl. opory režimu Jamato, jejich „jednotkami“ ie 家
- v čele *udži no kami* - 氏の上, styk mezi rodem a panovnickým rodem

3 Stát Jamato

styky s kontinentem (po Pozdních Chanech)

- 11 poselstev 5 králů Wa do Číny (413-502) , z *Kroniky Sungů*
 - název *Wa* 倭 → 和 → 大和
 - Korejci a písmo... cech *fubito*
 - ...věda, čín. klasici, kalendář, lékaři,
 - převzetí buddhismu, Sogové
 - čínské kroniky
- Anály Raných a Pozdních Chanů (1BC-1AD)
- 『宋書』Kronika Sungů
- 『魏志』倭人伝、Kronika Wej (280-297)

vyzrávání politické formy

- spor o vztah k buddhismu
 - ómi Soga, ómuradži Ótomo, Mononobe)
- od pol. 6C – růst role buddhismu v integračním procesu
- 587 bitva > Soga no Umako vs Mononobe Morija
 - nátlak Sogů na trůn > vražda cís. Sušuna 592
- 1. císařovna Suiko (vláda 592 – 628)
- regentem *seššó* synovec - princ Umajado no Ódži = Šótoku (574 – 622)
- triumvirát – Šótoku, Umako, Suiko
- Šótoku > intelligence + nábož. zanícenost + státotvorné koncepce
 - stavba klášterů
 - budování státu
 - poselstva k čín. dynastii Suej 600-614 , zejm. 2. posel 607, soupeření s Koreou?
- snaha jap. dvora zařadit se do tchangského mezinárodního pořádku ve VA

3. Stát Jamato

- budování státu :
 - 603 > systém 12 hodností – jmenování schopných, princip zásluh proti urozenosti
 - 604 > Ústava o 17 člancích
 - 1** harmonie nahoře, přátelství dole, **2** vzývat bdd., protože to „pomůže napřímit pokřivené a proměnit zlo v dobro“, **3** císař roven nebesům, jeho nařízení vždy ctít, **4** jednat legálně a instančně, **5** soudit veřejně, **6** podporovat dobro a trestat zlo, **7** dostát svým povinnostem, **10** potlačovat hněv, **12** neodírat zbytečně rolníky, **14** nezávidět druhému, **15** potlačit sobectví (私心), **17** věci rozhodovat kolektivně a nikoli autokraticky
- 603 > nové svatyně s polit. funkcemi
- 620 > pokusy o „státní kroniky“ kokuši 国史

Zahraničí >

- 618 do Jap. poslové z Kogurja: Tchangové střídají dyn. Suej (císař Kao-c, 618-626)
- oslnivá tchangská kultura + hospodářství
- do 624 všechny státečky Korej. poloostrova začleněny (tribut)
- jap. poselstva až od 630, po Šótokuově smrti
- 632 tchangské poselstvo do Jap.,
 - přátelské přijetí + návrat jap studentů z Číny

3. Stát Jamato

Svržení Sogů

- dva mocenské tábory u jap. dvora
 - Soga (od 626 Emiši) a rody
 - versus*
 - princové, byrokraté, rody – roste jejich nespokojenost
- 642 nástup císařovny Kógjoku a Iruky, vystupňování despotie
 - odstrčený princ Jamaširo no Óe, donucen k sebevraždě
- komplot proti Sogům / státní převrat 645 >
 - osnovatelé Nakatomi no Kamatari; Naka no Óe; Soga no Išikawa
 - málem zpackaný atentát...

4. Raný centralizovaný byrokratický stát –

ricurjó kokka 律令国家

- 646 > reformy Taika
- nové funkce (ministři zleva a zprava a středu) + uplatnění učenců-navrátilců z Číny
- hl. m. do Naniwy (konec 645)
- obecné klíčové úkoly:
 1. posílení moci císaře (úředníci - přísaha věrnosti)
 2. kontrola klášterů – duchovní státní moc (dosazování osob pro dohled)
 3. kontrola provincií (inspektoři: zbraně do skladů?? + ctít místní zvyklosti)
- **646 Edikt o 4 člancích**
 1. přímá moc císaře
jeho je půda a lid, on dává půdu do správy
 2. správní členění země
hl. m. + 5 provincií okolo + provincie, okresy. Také 7 „oblastí“ (mapa další slide)
 3. registrace obyvatel
zal. matriky a katastrální přehledy; výměry; vesnice *sato*
 4. daňové rozpisy
3% daň z úrody; v rozličných naturáliích; vojenská služba

4. Raný centralizovaný byrokratický stát

- vývoj na kontinentě
- nebezpečná aliance Tchangů a Silly (po 650) >
 1. pokusy o jap. vojenské tažení (663 námořní bitva u ústí ř. Kum)
opevňování + vznik Dazaifu
 2. využití kontinent. řemeslného potenciálu
 - stěhování hl. m. do Ócu 667
 - mocenské pnutí
 3. rodové soupeření - **válka Džinšin 672**
 - kdo po Tendžim? jeho ml. bratr Óama (**Tenmu**), porazil Ótoma (syn Tendžiho)